

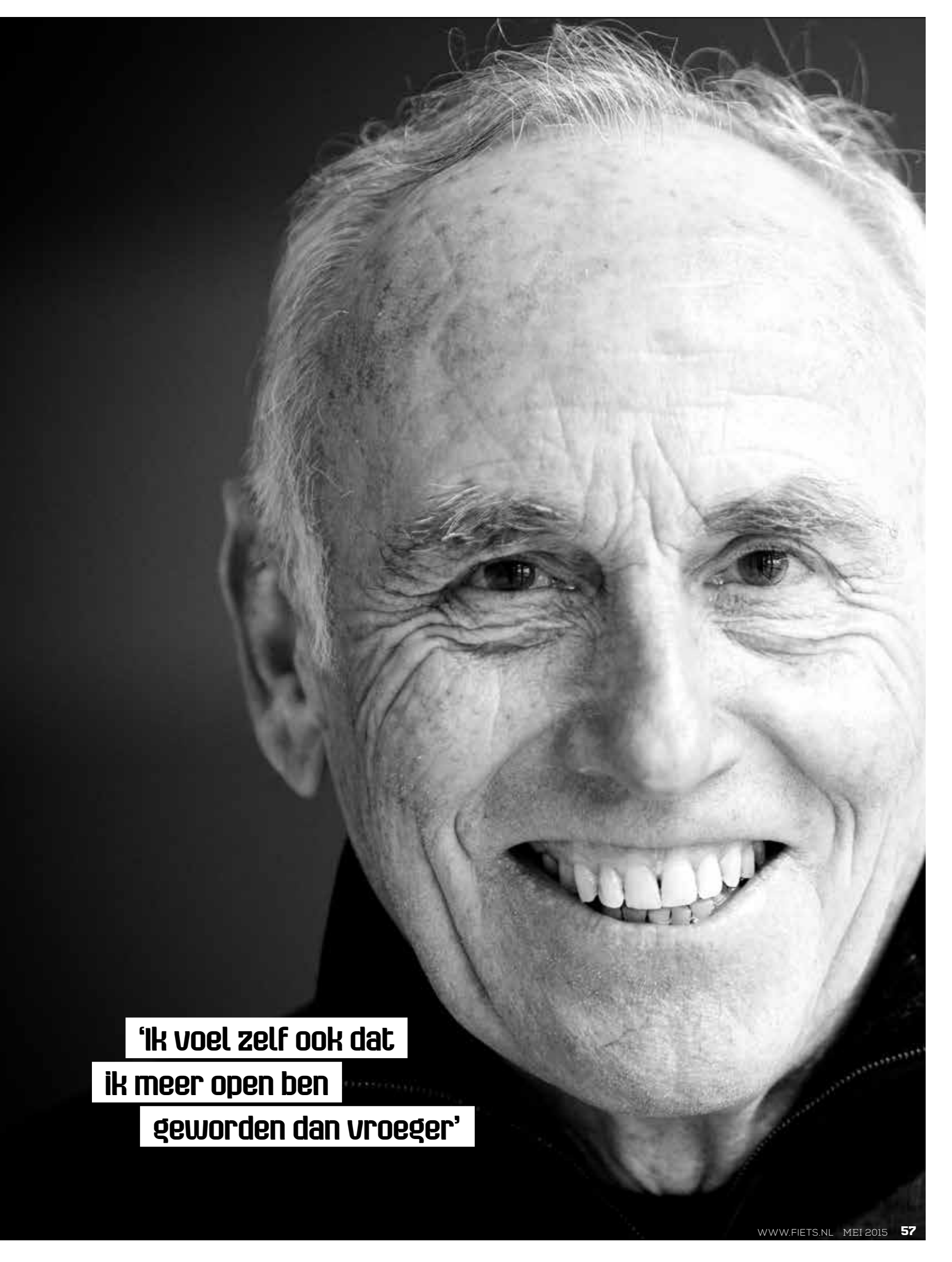
JOOP ZOETEMELK EN AART VIERHOUTEN
VERKENNEN DE KLIMCLASSIC. HOEWEL?

DUWEN & TREKKEN

HET PLAN WAS OM MET RASKLIMMER JOOP ZOETEMELK EN OUD-PROF AART VIERHOUTEN HET PARCOURS VAN DE KLIMCLASSIC DOOR DE ARDENNEN TE VERKENNEN. MAAR HET REGENDE DAT HET GOOT. DAAR LEED HET HUMEUR VAN DE OUDTOURWINNAAR ECHTER IN HET GEHEEL NIET ONDER.

TEKST: LÉON VAN BON / FOTO'S: LÉON VAN BON PHOTOGRAPHY

'ik voel zelf ook dat

ik meer open ben

geworden dan vroeger'

De lucht is donker en de straten zijn nat. In de plassen maken oneindig veel kringen duidelijk dat het regent. Ik ontmoet Joop Zoetemelk en Aart Vierhouten met het plan een stuk van de Klimclassic te rijden. Maar om de oud-Tourwinnaar door de regen op pad te sturen, lijkt me niet zo'n goed idee. Toch wil hij best een stukje rijden, zodat we toch een beetje het gevoel van het klimmen kunnen ervaren. Ik herinner mij Joop van de Galibier. Ik was 8 jaar oud en Joop ging de Tour de France winnen. De hele dag zat ik in de brandende zon te wachten. Samen met mijn broers zag ik de renners passeren en was ik meteen verslingerd aan het wielrennen. Vele jaren later werd Joop Zoetemelk mijn ploegleider bij onder andere Novell. Joop was een man van weinig woorden en zei alleen wat gezegd moest worden. Niet te veel poespas, zo staat hij in mijn geheugen gegrift. Elke koers die we reden, had hij zo ongeveer gewonnen. '1981 le Joop Zoetemelk' stond er dan in het programmaboekje. Zelden kwam hij niet op de erelijst voor. Lossen op een klim was voor hem moeilijk te bevatten. "Op deze platte col mag je niet lossen!" zei hij dan. Maar ja, niet iedereen kon zo klimmen als Joop.

'Ik reed verkeerd, zag helemaal geen publiek meer'

Instituut

Joop Zoetemelk behoeft natuurlijk geen nadere introductie. Deze man is een icoon. Wereldkampioen op 38-jarige leeftijd, winnaar van de Tour de France in 1980 en zijn bijnaam *de Eeuwige Tweede* verdiende hij door maar liefst zes (!) keer tweede te worden in de Tour. Daarnaast won hij ettelijke prachtige koersen. We bestuderen de kaart en besluiten waar we gaan rijden. "Eerst maar even fietsen", zegt Joop. We kiezen twee klimmetjes in de buurt en rijden er met de auto heen. De ruitwissers hebben moeite de stromende regen weg te sluiten. Als we op de locatie aankomen is het weer er niet beter op geworden. Ik heb diep respect voor het karakter van de oude, taai Zoetemelk en ben blij dat ik de foto's mag maken. Aart en Joop rijden twee klimmetjes op en de regen blijft maar omlaag gutschen. Hun gezichten tekenen al gauw van de kou, maar er wordt niet geklaagd. De tred van Joop is nog steeds heel herkenbaar. Hij hangt over zijn stuur als hij op de pedalen staat en zijn rug is gekromd. Als we boven komen, is het genoeg geweest. We pakken snel onze spullen in en eenmaal in de auto gaat de verwarming vol aan.

Waalse Pijl

Even later zitten we aan de koffie. Aart en Joop hebben gedoucht en zijn weer warm na de korte, koude rit. Het valt meteen op: Joop is veranderd. Ik had het al gehoord, zijn nieuwe vrouw heeft hem doen opbloeien en het klopt. Hij straalt en lacht en vertelt honderduit. "Mijn beste herinnering aan deze regio is mijn winst in de Waalse Pijl." Joop steekt van wal. "Toen finishten we nog niet op de Muur van Huy, maar in Verviers. Daar was toen ook nog de start. Het was een soort kleine Luik-Bastenaken-Luik. Die dag reden we 227 kilometer met klimmen als de Côte de Wanne en de Haute Levée. Eendaagse koersen waren niet zo mijn ding. Veel te veel dringen en daar houd ik niet zo van. Toch zat ik in de kopgroep en op een gegeven moment demarreeerde ik en liet Eddy Merckx, Frans Verbeeck en Freddy Maertens achter." Zijn ogen glimmen en Joop geniet. "Het ergste was nog dat ik verkeerd reed. Ik volgde de motor en de auto. Het bekende deuntje van

Rodania klonk vrolijk door, maar ik zag helemaal geen publiek meer. Dit is niet goed, dacht ik. Dus snel omgekeerd en vol gas naar de finish. Ik won nog met een minuut voorsprong!"

Berggeit

Ik herinner mij Joop als een echte berggeit. Een renner voor de grote ronden. Joop is het duidelijk niet met mij eens. "Nee, ik was meer een all-rounder. Ik kon goed bergop, maar er waren zeker renners die echt beter waren in het klimmen. Ik kon ook goed tijdrijden. In de Tour van 1980 won ik drie tijdritten. Twee individuele en één ploegentijdrit. Toentertijd moest je alle klassiekers rijden, dus reed ik ook de Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix. Toch hield ik meer van de grote ronden en van het klimmen. Lekker rustig op de weg. In 1971 won ik de bergtrui in Spanje. Toen heb ik me er een aantal jaren op gericht om dat klassement in de Tour te winnen. In 1975 was er voor het eerst een bolletjestrui en die won ik, maar dat kostte me zoveel moeite dat het ten koste ging van het klassement. Daar ben ik toen maar mee gestopt want het klassement was het belangrijkste voor me. De Puy-de-Dôme vind ik een van de mooiste klimmen die er bestaat. Ik won daar ooit een tijdrit. Bij Gitane waren we toen de eersten die van fiets wisselden. Na het vlakke stuk kreeg ik een superlichte fiets. 28 spaaks wielen, langere cranks, een cassette zonder de 12 en de 13 en lichte baantubes. Natuurlijk reed ik ook graag de Alpe-d'Huez omhoog. Met een binnenblad van 44 en 21 of 22 tandjes achter."

Klimclassic

Aart en ik kijken elkaar aan en vallen nog net niet van onze stoel. Best een zwaar verzet voor zo'n col. Aart is namens MIR Sportmarketing betrokken bij de organisatie van de Klimclassic. Hij vraagt zich af of Joop nog wat tips heeft om beter te klimmen. "Waar rijden ze precies langs?" vraagt Joop. Aart: "We hebben een route van 160 kilometer en een van 110 kilometer. De hoogtemeters liegen er niet om met respectievelijk 2400 en 1400. We starten en finishen bij de MECC in Maastricht en rijden dan naar het zuiden. Klimmetjes als de Côte de la Redoute en de Côte de Forges zijn waarschijnlijk de meest

Joop en Aart bestuderen de route van de Klimclassic.

bekende, maar eigenlijk gaat het de hele dag op en af.”

“Welke klimmetjes hebben wij net gedaan dan?” vraagt Joop. “Les Waides en Saint-André”, antwoordt Aart. “Hopelijk hebben we met Hemelvaartsdag in ieder geval beter weer.” Joop lacht en knikt. “Regen of zon, het blijft een prachtige route door de Ardennen.” Joop was hier als amateur vaak op trainingskamp. Hij won in de aanloop naar het WK in Heerlen in 1967 zelfs drie koersen in deze regio maar werd, tot zijn grote frustratie, een week later toch niet opgesteld voor het WK.

Klimtips

Joop komt terug op de vraag of hij nog wat tips heeft. “Er is een aantal zaken waar je op moet letten als je zo’n tocht gaat doen of ergens anders in de bergen gaat rijden. Ten eerste: ken jezelf en overschat je niet. Schaaam je niet om een licht verzet te steken. Zorg voor een bergpion of zet er desnoods een triple crankstel op. Een goed verzet bespaart je veel kracht en zorgt ervoor dat je het beter volhoudt.” Wat Joop ook belangrijk vindt: schakel op tijd. Vaak zie je dat men te lang op het grote blad doorrijdt en de ketting achter helemaal op het lichtste blad heeft staan. Of het schakelen lukt niet omdat er te veel druk op de ketting staat of hij valt eraf omdat de ketting te schuin lag en dan moet je van de fiets. Als je op tijd naar het binnenblad gaat, moet je er wel aan denken

om niet te snel te licht te gaan, maar houd spanning op de ketting.

Geweldig moment

Kilometers maken op het vlakke is ook nodig voordat je een tocht met klimmen doet. Kilometers bergop tellen nu eenmaal dubbel en zo’n afstand van 160 kilometer kan dan behoorlijk tegenvallen. Probeer ook je eigen tempo te rijden. Laat je niet te veel opjatten door anderen. Zoek het tempo dat je goed kunt volhouden en houd dat vast. Mocht je tegen het einde nog wat over hebben, dan kan je altijd nog wat versnellen. Als je te vroeg in het rood komt, lijkt een klim oneindig lang te duren.

“Vroeger, Joop, zei je altijd: je moet duwen en trekken.” Aart zat net als ik in de ploeg toen Joop ploegleider was. Ook Aart herinnert zich de momenten dat Joop het raampje van de ploegleidersauto opendeed en de bekende kreet riep. Vaak dacht je dan alleen maar: ik kan niet harder, Joop. Geluid kwam er niet uit. “Ja, duwen en trekken! Dat is heel belangrijk. Duwen, trekken, duwen, trekken. Tijdens de laatste honderden meters op weg naar mijn wereldtitel ging dat ook door me heen. Duwen, trekken. Ik kon het niet geloven en vroeg me af of er nog iemand voor me zou zitten. Ik keek naar het publiek en toen werd het me duidelijk. Een geweldig moment natuurlijk.”

Het is even stil en de beelden schieten door mijn hoofd. Joop die met gestrekte

armen en gebalde vuisten met een grote grijns over de streep komt. Dan keert Joop weer terug naar de tips. “Bij klimmen hoort natuurlijk ook dalen. Dat brengt uiteraard een risico met zich mee. De snelheden liggen hoger en de fiets reageert anders. Voorzichtigheid is dan belangrijk. Kijk vooruit en wees niet bang om te vallen. Als je kijkt waar je naartoe moet, dan ga je daar ook heen. “In de Tour van ‘80 kon ik mijn gele trui behouden dankzij een goed gereden afdaling. Ik was gelost op de Galibier en stortte me naar beneden. In het dal sloot ik weer aan en op de Col de la Madeleine kregen ze me er niet meer af.”

Museumpje

Aart en ik hangen aan zijn lippen. Joop vertelt enthousiast en lacht af en toe naar zijn vrouw. Ze lacht vriendelijk terug, ook al kan ze geen woord verstaan van wat we zeggen. “Drie jaar geleden heb ik de gele trui opgehangen. Die lag al die tijd in een doos. Dani heeft een hele kamer ingericht voor mijn trofeeën. Nu heb ik een soort museumpje en dat voelt goed.” “Je mag toch ook trots zijn op wat je hebt gepresteerd?” voeg ik er nog aan toe. Joop reageert er niet op. Zijn bescheidenheid is nog niet verdwenen. “In mijn vrije tijd ben ik altijd bezig”, gaat Joop verder. “Ik fiets en ik doe aan hardlopen. Als het mooi weer is, pak ik mijn fiets om een uur of twee te rijden. Hardlopen doe ik vaak een uurtje. Verder ski ik nog vaak. Ik ben echt een natuurmens. Bij mijn huis heb ik tien hectare grond. Daar zijn ook damherten en daar kan ik van genieten. Dan voel ik me op mijn gemak. Dat heb ik altijd gehad en dat is niet veranderd. Ik voel zelf ook dat ik meer open ben geworden dan vroeger. Het heeft even geduurd, maar beter laat dan nooit, haha.” Het is tijd om te vertrekken. Zijn agenda is vol, zeker met de Tour-start in Utrecht in het vooruitzicht. Een lintje doorknippen met Jan Janssen en op de tandem met Bernard Hinault, dat werk. Ik geniet nog een beetje na van het gesprek. Mooi om te zien hoe hij straalt en hoe enthousiast Joop vertelt over zijn carrière. Ik geef hem een hand en hij loopt de deur uit. Daar gaat hij, onze laatste Nederlandse Tourwinnaar.

**'Ik hield meer van het klimmen.
Lekker rustig op de weg'**